КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра кримінального права, процесу та криміналістики

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПП 7. Основи розслідування кримінальних правопорушень

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Абакумова Юлія Вікторівна, доктор юридичних наук, професор
Контактний телефон	+380504542938
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	477-426-2770, код доступу 6ahvuQ
E-mail:	julia_v_abakumova@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=3639
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	К Безпека та оборона	
Спеціальність	К9 Правоохоронна діяльність	
Освітня програма	Правоохоронна діяльність	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Професійної підготовки	
Статус дисципліни	Обов’язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	4
	Загальна кількість годин	120
	Аудиторних годин	42
	Лекції	18
	Практичні	24
	Самостійна робота	78
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Теоретико-правові засади правоохоронної діяльності в Україні, Сучасні доктринальні та концептуальні проблеми розвитку держави і права	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	Практична підготовка в правоохоронних органах Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Навчити аналізувати слідчі ситуації, планувати розслідування кримінальних правопорушень і перевіряти докази. Сформувати вміння обґрунтовувати процесуальні рішення з дотриманням законності, прав людини та вимог безпеки.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити правові, організаційні та криміналістичні засади досудового розслідування;
- навчити визначати обставини, що підлягають доказуванню, висувати альтернативні версії та планувати їх перевірку;
- навчити обґрунтовувати вибір слідчих дій і готувати навчальні процесуальні документи;
- розвинути навички перевірки й оцінювання доказів, збереження речових і цифрових матеріалів;
- ознайомити з порядком залучення спеціаліста, проведення експертизи та взаємодії учасників розслідування;
- навчити аналізувати причини й умови правопорушень, прогнозувати загрози та пропонувати заходи запобігання;
- розвинути навички оцінювання ризиків, захисту учасників і надання домедичної допомоги в навчальних ситуаціях.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- форми досудового розслідування, правила підслідності та повноваження його учасників;
- елементи криміналістичної характеристики правопорушень та обставини, що підлягають доказуванню;
- засади побудови криміналістичних версій і планування їх перевірки;
- підстави, порядок проведення та способи фіксації результатів основних слідчих дій;
- вимоги до отримання, перевірки, оцінювання та збереження доказів, зокрема цифрових матеріалів;
- порядок залучення спеціаліста, проведення експертизи й оцінювання висновку експерта;
- методичні основи розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень;
- особливості розслідування в умовах воєнного стану, заходи захисту учасників та основи домедичної допомоги;
- форми закінчення досудового розслідування та вимоги до оформлення його результатів.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- визначати форму розслідування, підслідність і межі повноважень учасників за умовами навчальної ситуації;
- встановлювати обставини доказування та визначати джерела відомостей і способи їх перевірки;
- висувати альтернативні версії, визначати способи їх перевірки та спростування, складати план розслідування;
- планувати й моделювати слідчі дії з дотриманням процесуальних вимог і прав учасників;
- готувати навчальні проєкти процесуальних документів та обґрунтовувати запропоновані рішення;
- визначати порядок фіксації, вилучення, пакування, збереження й передавання речових і цифрових матеріалів;

- обґрунтовувати потребу в спеціальних знаннях, формулювати питання експерту та оцінювати його висновок;
- аналізувати причини й умови правопорушень, прогнозувати дії правопорушників і пропонувати заходи запобігання;
- оцінювати ризики для життя і здоров'я, визначати законні заходи припинення правопорушень і захисту учасників, демонструвати навички домедичної допомоги на навчальному обладнанні;
- оцінювати докази в сукупності та обґрунтовувати форму закінчення досудового розслідування.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК 3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК 16. Здатність застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального чи адміністративного правопорушення.

Програмні результати навчання

РН 5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН 19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

РН 21. Оперативно оцінювати ризики для життя і здоров'я громадян у кризових ситуаціях та застосовувати законні заходи припинення правопорушень і надання домедичної/екстреної допомоги.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні засади та організація розслідування

Тема 1. Правові та криміналістичні засади досудового розслідування.

Тема 2. Криміналістична характеристика та обставини, що підлягають доказуванню.

Тема 3. Слідчі ситуації, криміналістичні версії та планування.

Тема 4. Початковий етап розслідування та огляд місця події.

Тема 5. Допит та інші дії для отримання і перевірки показань.

Розділ 2. Збирання доказів і методичне забезпечення розслідування

Тема 6. Обшук, тимчасовий доступ та збирання цифрових матеріалів.

Тема 7. Спеціальні знання та взаємодія під час розслідування.

Тема 8. Методичні основи розслідування окремих категорій правопорушень.

Тема 9. Розслідування в умовах воєнного стану та захист учасників.

Тема 10. Перевірка версій, оцінювання доказів та закінчення досудового розслідування.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. **Поточний контроль:** здійснюється протягом семестру під час виконання практичних завдань, підготовки навчальних процесуальних документів, моделювання слідчих дій та захисту комплексного ситуаційного завдання.

2. **Семестровий (підсумковий) контроль:**

проводиться у формі **екзамену** за білетами, які містять теоретичні питання та ситуаційне завдання з розслідування кримінальних правопорушень.

Кожне завдання поточного контролю та екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Підсумкова оцінка визначається як середньозважена оцінок за десять практичних завдань та екзамен. Частка поточного контролю становить 60%, екзамену — 40%.

Підсумковий бал = ($B_1 \times k_1$) + ($B_2 \times k_2$) +… +($B_n \times k_n$) + ($B_{екз.} \times k_{екз.}$)

де:

B_1, B_2, B_3,...., B_n – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлені за 100-бальною шкалою; k_1, k_2, k_3,...., k_n – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

Векз. – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою; $k_{екз.}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + ... + k_n + k_{екз.} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці, %
Розділ 1. Загальні засади та організація розслідування			
Практичне завдання 1. Визначення форми розслідування, підслідності та повноважень учасників	100	0,06	6
Практичне завдання 2. Визначення обставин доказування та джерел доказів	100	0,06	6
Практичне завдання 3. Побудова альтернативних версій і плану їх перевірки	100	0,06	6
Практичне завдання 4. Планування огляду місця події та збереження вилучених об’єктів	100	0,06	6
Практичне завдання 5. Планування та моделювання допиту з дотриманням прав учасників	100	0,06	6
Розділ 2. Збирання доказів і методичне забезпечення розслідування			
Практичне завдання 6. Підготовка проєкту клопотання та збереження цифрових матеріалів	100	0,06	6
Практичне завдання 7. Обґрунтування експертизи та формулювання питань експерту	100	0,06	6
Практичне завдання 8. Аналіз методики розслідування та заходів запобігання правопорушенням	100	0,06	6
Практичне завдання 9. Оцінювання ризиків, захист учасників і відпрацювання домедичної допомоги	100	0,06	6
Практичне завдання 10. Захист комплексного ситуаційного завдання та обґрунтування форми закінчення розслідування	100	0,06	6
Екзамен	**100**	**0,40**	**40**
Разом	**100**	1	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач самостійно аналізує слідчу ситуацію, формулює альтернативні версії та складає обґрунтований план їх перевірки. Правильно застосовує процесуальні норми, обирає способи збирання й перевірки доказів, готує навчальні документи. Оцінює ризики, визначає заходи захисту учасників і демонструє навички домедичної допомоги. Пояснює та обґрунтовує рішення за комплексним ситуаційним завданням.
82–89	B	Добре	Правильно аналізує ситуацію, висуває версії та планує розслідування. Обґрунтовує процесуальні рішення, дотримується прав учасників і вимог збереження доказів. Практичні завдання виконує з незначними неточностями, які не впливають на правильність висновків.
75–81	C	Добре	Переважно правильно визначає обставини доказування, планує слідчі дії та оцінює отримані відомості. Допускає окремі помилки у перевірці версій, оформленні документів або обґрунтуванні рішень. Виправляє їх після уточнювальних запитань.
67–74	D	Задовільно	Виконує типові завдання за зразком. Визначає основні слідчі дії та процесуальні вимоги, але потребує допомоги під час планування, оцінювання доказів, ризиків і вибору форми закінчення розслідування.
60–66	E	Задовільно	Володіє мінімально необхідними знаннями, частково виконує практичні завдання. Визначає основні обставини події та очевидні ризики. План розслідування й документи містять недоліки, рішення обґрунтовані поверхово.
35–59	FX	Незадовільно	Знання неповні. Допускає суттєві помилки у визначенні обставин доказування, плануванні слідчих дій і застосуванні процесуальних норм. Недостатньо перевіряє версії та не обґрунтовує висновки. Завдання потребують істотного доопрацювання.
0–34	F	Незадовільно	Не демонструє базових знань і вмінь. Не може проаналізувати слідчу ситуацію, визначити способи отримання доказів, скласти план розслідування та обґрунтувати процесуальне рішення. Основні практичні завдання не виконані або виконані неправильно.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Криміналістика : підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін. ; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 4-те вид., перероб. і допов. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 820 с.

2. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.

3. Кримінальний процес (досудове розслідування) : альбом схем / Р. І. Благута, Ю. А. Коміссарчук, М. М. Майстренко, І. І. Татарин, А. Я. Хитра. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023.

Додаткові

4. Дуфенюк О. М., Ряшко О. В., Татарин І. І. Кримінальне провадження за участю неповнолітніх : навчальний посібник / за заг. ред. О. М. Дуфенюк. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 228 с.

5. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights; Human Rights Center, University of California, Berkeley. Berkeley Protocol on Digital Open Source Investigations: A Practical Guide on the Effective Use of Digital Open Source Information in Investigating Violations of International Criminal, Human Rights and Humanitarian Law. New York ; Geneva : United Nations, 2022. URL: https://searchlibrary.ohchr.org/record/30334.

Нормативно-правові акти

6. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.

8. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12.

9. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23.12.1993 № 3782-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12.

10. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19.

11. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22.

Нормативно-правові акти використовуються в чинних редакціях.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Законодавство України. Офіційна база Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/.

2. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua/.

3. Верховний Суд. Офіційний вебсайт: огляди та узагальнення судової практики. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/.

4. HUDOC. База практики Європейського суду з прав людини. URL: https://hudoc.echr.coe.int/.